

Tájékoztató
a „Nemzedékek közötti szolidaritás és az aktív idősödés” szemináriumáról
2018. május 23-25
Brüsszel

Az ETUI Oktatási Osztálya a Svéd Szakmai Munkavállalók Szövetségével (TCO) és a Szlovák Köztársaság Szakszervezeti Szövetségével (KOZ SR) együttműködve szervezte ezt a **„Generációk közötti szolidaritás és aktív idősödés”** témájú, 2018. május 23- 25-én Brüsszelben tartott oktatóprogramot, amelyen a FERPA vendég előadójaként vettem részt. Ez a rendezvény az ETUI által szervezett hasonló témakörű szemináriumok egyike volt.

A szeminárium résztvevői

A szeminárium célja elsősorban a nemzedékek közötti szolidaritásról és az aktív idősödésről szóló uniós keret megállapodás elemzése volt és az, hogy a szakszervezeteknek milyen módon kell segíteniük annak végrehajtását. Megismertette a résztvevőkkel, hogy milyen munkaerő-piaci eszközök, koncepciók és gyakorlatok találhatóak munkahelyi szinten és a szakszervezeteknél a nemzedékek közötti szolidaritásra és az aktív idősödésre.

A demográfiai helyzet Európa-szerte az előregedő társadalmak felé mutat, ezért a szakszervezetek egyre inkább szembesülnek az idősödő munkaerővel, valamint a munkaerőpiacon a fiatalok munkanélküliségének növekedésével. Ezek a kulcsfontosságú problémás helyzetek kielégítő válaszokat követelnek az európai munkaügyi és szociálpolitikai döntéshozóktól.

A mintegy tíz országból érkező résztvevők különböző csoportokban vizsgálták meg a témát, hogyan használhatják ki a szakszervezetek a generációk közötti szolidaritásra és az aktív idősödésre vonatkozó uniós keret megállapodást. Nagyon tanulságos volt, amikor a résztvevőket "fiatal és idős" csoportokba osztották és a csoport tagjai felsorolták, hogyan látják a másik csoportot. A vélemények megfogalmazásakor kiderült, mindannyiunknak még sokat kell tenni a generációk közötti valódi szolidaritás elérése érdekében, hogy többet tudjunk egymásról az igaz szolidaritás megvalósítása érdekében.

Hasonló más gyakorlatokat is végrehajtottak a résztvevők, hogy mélyebb ismereteket szerezzenek a szimulált korcsoportokról, ahol a résztvevők különböző témákkal kapcsolatos véleményüket fejezték ki, ilyen módon önképzést végeztek a szeminárium tematikájával kapcsolatosan.

A nekem feltett kérdésekre, hogy mi számít a generációk közötti szolidaritásnak az idős nyugdíjasok szempontjából, nem volt könnyű választ adni. Nem léteznek egyszerű vagy nyilvánvaló magyarázatok, mert számos komoly tanulmányt ismerünk, amelyek megpróbálják meghatározni a különböző generációkat és a nemzedékek közötti szolidaritást.

A nemzedékek közötti szolidaritás a legjobban megérthető az egyének idősödésével és a nemzedékek öröklésével kapcsolatos közös elvárások és kötelezettségek összefüggésében. Ez a "szerződés" a nemzedékek és korcsoportok között egy adott társadalmi-történelmi környezetben a társadalmi struktúra mikro- és makroszintjén működő normákat képviseli. Három normatív elvárás és kötelezettség jellemzi a hagyományos generációk közötti „szerződéseket”:

(1) a biológiai / társadalmi generáció és a szocializációs normák tükrözik a családok és a közoktatás szerepét az egymást követő generációk szocializációjában;
(2) az idősödés társadalmi öröklés normái a források rendelkezésre állását jelentik a fiatalabb generáció által a családok idősebb generációi számára nyújtott pénzügyi és érzelmi támogatás és az idősödő generációk nyugdíjba vonulásával járó állami transzferek formájában;
(3) vannak olyan normák is, amelyek a geriátriai függőségeket tükrözik, azt a várakozást, hogy a családi ápolást és a jóléti programokhoz való nyilvános támogatást az idősek számára biztosítsák.

Talán a generációk közötti szolidaritás legegyszerűbb definíciója a "társadalmi kohézió generációk között". De milyen kohézió? És melyik, vagy milyen generációk? Ezek döntő fontosságú kérdések, de leszűkítettem az idősödő népességre, a nyugdíjasokra és az olyan nyugdíjas korú emberek között kapcsolatokra, akik megfeleltek a törvényes nyugdíjkorhatárnak.

Mindnyájunknak szem előtt kell tartanunk, hogy a korábbi kutatások azt mutatják, az idősebb generációk "fordítanak" többet a fiatalabb generációkba, mint fordítva, és hogy a idősek gyakran hajlandóak áldozni az "érdekeik" miatt a fiatalabb generációkra. Ez a "generációs altruizmus" eltérítheti a nemzedékek közötti konfliktusokat.

A szeminárium jó alkalmat nyújtott arra, hogy a résztvevők jobban megismerjék a 2016-ban aláírt, „A generációk közötti szolidaritásról és aktív idősödéssel” szóló autonóm megállapodás létrejöttét. Azt, hogy miként vitatta meg az ETUC (Európai Szakszervezeti Konföderáció) és az európai munkáltatók szövetsége a megállapodás szövegét, hogyan - néha a munkáltatók oldalának különböző elképzeléseivel hosszasan egyeztetve - állapodtak meg végül. Ezt a folyamatot Juliane Bir, az ETUC e témában nagyon hozzáértő tanácsadója mutatta be és magyarázta el a résztvevőknek.

A szemináriumot az ETUI oktatója, Luciole Sauviat igen jól vezette, a megbeszéléseket Ronny Tedestedt svéd és a szlovák Miroslav Hajnos moderálta.

Összegezve a szeminárium eredményét én azt rendkívül sikeresnek és hasznosnak tartom, amellyel a különböző országok szakszervezeteinek résztvevői megismerték e társadalmi megállapodás igazi jelentőségét, mindenek előtt a generációk közötti szolidaritást. Ez segít Európa-szerte megvalósítani – a különböző tanult eszközök és folyamatok révén - és végül elérni a „Az aktív idősödés és a generációk közötti szolidaritás” megállapodás által kitűzött célt. A szeminárium lehetőséget adott számomra megmagyarázni a FERPA azon szándékát, hogy elindítsa a tervezett európai népi kezdeményezést a tartós gondozásra való jogról, valamint elvárásainkat az ETUC-n belüli generációs szolidaritás iránt, azaz rá tudtam mutatni a FERPA szavazati jogának fontosságára az ETUC szervezetén belül.

Figyelembe véve ennek az ETUI szemináriumnak a jó eredményeit, szeretném azt javasolni, hogy a FERPA elnök, vagy az októberben megválasztandó új főtitkár kezdeményezzen az ETUI oktatási igazgatója, Vera Dos Santos Costánál egy hasonló rendezvényt a FERPA és az ETUC Ifjúsági Bizottságának. Ez tovább erősítené a szükséges szolidaritás fontosságát és a kapcsolódó aktív idősödés folyamatát, valamint egyidejűleg feltérképezhetné az Ifjúsági Bizottság és a FERPA meglátásait és ajánlásait arról, hogyan lehetne a legjobban végrehajtani az autonóm megállapodást az abban megjelölt időhatáron belül.

Budapest, 2018. május 30.

Dr. Mayer Lajos
FERPA
SZE, Magyarország